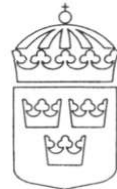

Riksdagens protokoll

1992/93:43

Fredagen den 11 december

Kl. 13.00–13.02

Protokoll
1992/93:43

1 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
1992/93:141 till justitieutskottet

Motionerna
1992/93:U11–U13 till utrikesutskottet
1992/93:Kr4–Kr6 till kulturutskottet

2 § Förnyad bordläggning

Föredrogs men bordlades åter
Justitieutskottets betänkande 1992/93:JuU12
Lagutskottets betänkande 1992/93:LU11
Socialutskottets betänkanden 1992/93:SoU9 och SoU10
Utbildningsutskottets betänkande 1992/93:UvU3
Trafikutskottets betänkanden 1992/93:TU8 och TU10
Jordbruksutskottets betänkanden 1992/93:JoU6 och JoU9
Näringsutskottets betänkanden 1992/93:NU9, NU10, NU14 och NU21

3 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Motionerna
med anledning av prop. 1992/93:42 Förstärkning av den grundläggande högskoleutbildningen m.m.
1992/93:Uv29 av Lena Hjelm-Wallén m.fl. (s)
1992/93:Uv30 av Stefan Kihlberg och Johan Brohult (nyd)

med anledning av prop. 1992/93:144 Medlemsantalet i ekonomiska föreningar och bostadsrättsföreningar
1992/93:L12 av Sten Söderberg (-)
1992/93:L13 av Maj-Lis Lööv m.fl. (s)

Prot. 1992/93:43
11 december 1992

Konstitutionsutskottets betänkanden

- 1992/93:KU8 Justitieombudsmännens redovisning av sin verksamhet till 1992/93 års riksmöte m.m.
- 1992/93:KU12 Lagstiftning om satellitsändningar av TV-program
- 1992/93:KU17 Sameting m.m.
- 1992/93:KU19 Sändning av grannländers rundradioprogram från sändare i Sverige

Finansutskottets betänkanden

- 1992/93:FiU2 Vissa kommunalekonomiska frågor
- 1992/93:FiU5 Offentlig upphandling
- 1992/93:FiU6 Valuta- och kreditreglering
- 1992/93:FiU7 Den statliga statistikens finansiering och samordning
- 1992/93:FiU8 Ny organisation för förvaltning av statens fastigheter och lokaler m.m.

Skatteutskottets betänkanden

- 1992/93:SkU10 Upphävande av lagen (1990:750) om betalningar till och från utlandet m.m.

Justitieutskottets betänkande

- 1992/93:JuU15 Kriminalisering av prostitution

Lagutskottets betänkanden

- 1992/93:LU17 EES-avtalet och immaterialrätten
- 1992/93:LU18 Leksakers säkerhet och farliga livsmedelsimitationer
- 1992/93:LU19 Personlig skyddsutrustning för privat bruk
- 1992/93:LU20 Ändringar i marknadsföringslagen med anledning av EES-avtalet, m.m.
- 1992/93:LU21 Paketresor
- 1992/93:LU25 Ändring i jordabalken m.m.

Socialutskottets betänkanden

- 1992/93:SoU11 Ytterligare medel till Sjukvårdens och socialvårdens planerings- och rationaliseringsinstitut för budgetåret 1992/93
- 1992/93:SoU12 Avgifter inom äldre- och handikappomsorgen
- 1992/93:SoU13 Prostitution

Trafikutskottets betänkande

- 1992/93:TU3 Inlandsbanan

Bostadsutskottets betänkande

- 1992/93:BoU8 Samerna och samisk kultur m.m.

Anmälades att följande interpellationer framställts

den 9 december

1992/93:65 av Nils Nordh (s) till näringsministern om fastbränslelagen:

Vi har i dag ingen verklighetsförankrad debatt om Sveriges energiförsörjning i kristid. Ett oberoende innebär att vi så långt som möjligt minskar sårbarheten i bl.a. värmeanläggningar. Detta görs bäst genom att fastbränslelagens bestämmelser tillämpas mer restriktivt än vad som nu sker.

Fastbränslelagen föreskriver att vi bygger in energiformer som är omställbara för eldning med fasta inhemska bränslen. Tyvärr görs mycket stora eftergifter av de tillståndsgivande myndigheterna som ofta lämnar dispens för uppförande av värmeanläggningar som inte är omställbara.

Det är här fastbränslelagen kommer in, och lagen får ej urvattnas så att den inte fyller sin funktion.

Sårbarheten är, helt naturligt, störst där installationerna består av el- eller gasuppvärmning. Det är därför nödvändigt att flexibla uppvärmningssystem, som kan utnyttja olika bränslen, inte minst de inhemska och förnybara, installeras. I Sverige har vi de senaste åren konstaterat att vi är sårbara på grund av de fluktuationer vi har i klimatet.

De uppvärmningsanläggningar som i dag installeras är till 70 % inte omställbara för eldning med fasta bränslen. Informationen om tillämpningen av fastbränslelagen till den tillståndsgivande myndigheten (Byggnadsnämnden) bör poängteras så att sårbarheten minimeras.

En förändring i lagparagrafen från eldningsanläggning till uppvärmningsanläggning kan också vara till gagn för tillståndsmyndigheten.

Mina frågor till näringsministern:

1. Är näringsministern, mot bakgrund av att fastbränslelagen inte tillämpas på sätt som den var avsedd, beredd att vidta några åtgärder?
2. Är näringsministern beredd att komma med förslag till riksdagen så att ordet eldningsanläggning byts ut mot värmningsanläggning?

den 10 december

1992/93:66 av Ivar Franzén (c) till näringsministern om fastbränslelagen:

Effektiv bränsleanvändning ger både miljömässiga och ekonomiska fördelar. Nuvarande låga svavelhalt i eldningsolja 1 möjliggör väsentligt lägre rök-gastemperaturer (ca 100 grader mot tidigare över 200 grader) utan risk för skorstensskador. Lägre rök-gastemperatur ökar verkningsgraden och sparar olja vilket betyder minskad miljöpåverkan och lägre bränsleförbrukning. Den lägre oljeförbrukningen betalar i allmänhet *hela* panninvesteringen på några år.

Många oljepannor – som har installerats senaste åren – är underdimensionerade och kan endast avge utlovad värmeeffekt vid rök-gastemperatur på 200

grader eller högre, samt måste sotas mycket ofta. Underdimensioneringen är i många fall ett brott mot fastbränslelagen (SFS 1981:599). I 1 § nämnda lag sägs: "En eldningsanläggning, som inte är tillfällig, skall enligt vad föreskrivs i denna lag uppföras eller installeras (utföras) så att den kan eldas med fast bränsle och därefter bibehållas i sådant utförande så länge den är i bruk."

För att möjliggöra fastbränsleeldning med bibehållen effekt krävs väsentligt större eldningsyta än för övertryckseldade oljepannor om höga rökgas-temperaturer accepteras. Den överdimensionering som fastbränsleeldning kräver kan med dagens låga svavelhalter med fördel utnyttjas för ekonomisk eldningsyta med olja. Den större "eldningsytan" möjliggör effektivare kylning av rökgaserna och merinvesteringen betalar sig snabbt även vid oljeeldning. Möjligheten att med bibehållen effekt ställa om till fastbränsleeldning erhålls utan merkostnad.

Utöver beredskapssäl finns det starka ekonomiska motiv för att öka användningen av miljövänliga inhemska bränslen, i första hand träbränslen såsom flis, briketter och pellets.

Den bristande efterlevnaden av fastbränslelagen medför dels ekonomisk och extra miljökrävande oljeeldning, dels väsentligt ökade kostnader för omställning till fastbränsle. Det finns därför starka skäl att snabbt se till att fastbränslelagen tillämpas korrekt vid all nyinstallation av eldningsanläggningar.

Med hänvisning till vad ovan sagts vill jag till näringsminister Per Westerberg ställa följande frågor:

1. Anser regeringen det viktigt att fastbränslelagen tillämpas korrekt?
2. Om svaret är ja, vilka åtgärder avser regeringen att vidta för att det skall bli en korrekt tillämpning av lagen vid all nyinstallation av eldningsanläggningar?

1992/93:67 av *Sten-Ove Sundström* (s) till näringsministern om Vattenfall AB:

Statliga Vattenfall planerar stora personalneddragningar. I Norrbotten beräknas ca 165 anställda vara överflödiga. Av dessa finns över 100 i Jokkmokks kommun, därav 70 i Porjus och ett trettiotal i Vuollerim.

Norrbottens inland har redan i nuläget stora problem med sysselsättningen. Ett fullföljande av Vattenfalls planer innebär ett hårt slag mot bl.a. Jokkmokks kommun.

Under årtionden har Jokkmokks kommun via utbyggnaderna av alla stora vattenkraftverk inom kommunen tagit ett stort ansvar för den svenska elproduktionen. Mångmiljardvinster har pumpats in i den svenska statskassan medan sysselsättningseffekten för kommuninneboarna har blivit marginell.

Det samhällsansvar som företaget säger sig ha tagit tidigare vill man nu bli befriad ifrån när företaget bolagiseras. Som en orsak till de drastiska nedskärningarna anges att företaget måste leverera in mer pengar till ägaren, staten, och att Vattenfalls soliditet måste stärkas.

Men effekterna blir förödande för Jokkmokks kommun, som i likhet med

många inlandskommuner inte har en chans att med egna resurser och insatser skapa jobb för de övertaliga.

Här räcker det inte med några allmänna fraser och löften om regionalpolitiska insatser och eventuella lokaliseringar. Innan aviserade planer från Vattenfalls sida genomförs måste ersättningsjobb garanteras. Det kan t.ex. ske genom ett utvecklingsbolag där Vattenfall under en tjugoförårsperiod tillför kompetens och kapital.

Så länge Vattenfall nyttjar de naturresurser som Jokkmokks kommun ställer upp med, har självfallet också företaget ett samhällsansvar främst mot kommunen och i andra hand gentemot samhället och staten i övrigt. En förändring i bolagsformen kan aldrig befria företaget från det ansvaret. Självklart åligger det regering och riksdag att se till att företaget lever upp till detta ansvar.

Mot denna bakgrund vill jag till näringsministern ställa följande frågor:

1. Vilka åtgärder är näringsministern beredd att vidta för att garantera sysselsättningen för de berörda vid Vattenfall?
2. Vilka initiativ är statsrådet beredd att vidta för att få till stånd ett utvecklingsbolag där Vattenfall får ansvaret för att tillföra kompetens och kapital under en tjugoförårsperiod?
3. Avser statsrådet att vidta extra åtgärder för att de som berörs av Vattenfalls åtgärder ej friställs innan ersättningsjobb har skapats?

5 § Anmälan om frågor

Anmäldes att följande frågor framställes

den 9 december

1992/93:300 av *Lennart Nilsson* (s) till näringsministern om industripolitiken och sysselsättningen:

Har regeringen någon industripolitik som kan förhindra att var femte udevallabo blir utan jobb?

1992/93:301 av *Åke Carnerö* (kds) till kommunikationsministern om försök med s.k. alkolås på bilar:

I USA finns framtaget ett s.k. alkolås för fordon. Genom en andedräktsanalys kan man snabbt identifiera eventuell förekomst av alkohol. I kombination med en elektronisk styrning av startmotorn finns ett system för automatisk kontroll av att alkoholpåverkade förare inte framför sina fordon.

I vissa delstater i USA (bl.a. Californien) har man infört möjligheten att genom domstolsbeslut utrusta bilar med alkolås och på så vis tillåta personer med alkoholproblem att köra eget fordon.

Trafiksäkerhetsverket har begärt att få inleda en försöksverksamhet. Enligt amerikanska erfarenheter kan positiva effekter uppnås såväl för trafiksäkerheten som för individen.

Vad avser statsrådet Odell att vidtaga för åtgärder för att vi skall få en försöksverksamhet i vårt land?

1992/93:302 av *Lennart Nilsson* (s) till statsministern om sysselsättningen i Uddevalla kommun:

I Uddevalla kommun kommer 20 % av den arbetsföra befolkningen att vara utan jobb 1993.

Regeringsledamöter rekommenderar i debatten att "starta eget", andra säger att "det blir bättre när räntan sänks", någon säger att "det är inte mitt ansvarsområde".

Min fråga till statsministern är:

Vilka samlade åtgärder är regeringen beredd att medverka till för att undvika att Uddevalla blir ett nytt Liverpool?

6 § Kammarén åtskildes kl. 13.02.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

TOM T:SON THYBLAD

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

Prot. 1992/93:43
11 december 1992

Fredagen den 11 december

1 § Hänvisning av ärenden till utskott	1
2 § Förnyad bordläggning	1
3 § Bordläggning	1
4 § Anmälan om interpellationer	
1992/93:65 av Nils Nordh (s) om fastbränslelagen	3
1992/93:66 av Ivar Franzén (c) om fastbränslelagen	3
1992/93:67 av Sten-Ove Sundström om Vattenfall AB	4
5 § Anmälan om frågor	
1992/93:300 av Lennart Nilsson (s) om industripolitiken och sysselsättningen	5
1992/93:301 av Åke Carneö (kds) om försök med s.k. alkolås på bilar	5
1992/93:302 av Lennart Nilsson (s) om sysselsättningen i Udde- valla kommun	6

